

man. Der foreligger et Forslag om Nyboders Flytning, som ogsaa vil blive kostbart. Jeg beder her om, at man ikke alt for meget vil berolige sig ved, at der baade i det ene og det andet Forslag stiles i Udsigt, at Pengene ville komme ind ved Salg af Grunde. Det er dog altid Statskassen, der skal staa i Forskud, og hvad der vil komme ind ved Salg af Grunde, er meget tvivlsomt. Vor finansielle Stilling i Fremtiden maa ogsaa ses under Belysning af de Love, som dels allerede foreligger, dels ere under Opsejling, og som ville bringe meget betydeligt forøgede aarlige Udgifter. Der er saaledes Retsreformen, over for hvilken man slet ikke i Øjeblikket er i Stand til at angive Merudgiftens Størrelse, men under 1 Million bliver den antagelig ikke. Skattereformen, som foreligger i Forbindelse med Tiendeloven, vil bringe en Indtægtsnedgang paa ca. 3 Millioner. Og saa sidder der en Kommission angaaende Tuberkulosesagen. Hvilket Resultat den vil komme til, skal jeg ikke udtale mig om, saa meget mindre, som jeg selv er Medlem af den, dog en Ting er sikkert, at Resultatet — hvad det saa end bliver — sikkert vil medføre betydelige Udgifter for Statskassen. Og man kunde blive ved saaledes, andre ærede Medlemmer ville sikkert kunne supplere dette. Det samlede Billede bliver ikke lysere derved. Foruden den almindelige Vækst af Udgifterne, som man kan forudse som Følge af bestaaende Love, staar der i Horisonten en Række ny, store, omfattende Love, som dels ville formindske Indtægten og dels forøge Udgifterne med Millioner.

Hvorledes er nu hele denne finansielle Misère — det er neppe for stærkt et Udtryk — fremkommen? Det er en lang og trist Historie, som jeg ikke skal komme ind paa i Enkelthederne i Dag. Jeg skal kun tillade mig at gøre et Par Bemærkninger herom. Jeg lægger, som sagt, lige saa lidt som det ærede Medlem fra Løvel, Skylden for dette over paa det nuværende Ministerium, det vilde være ganske urimeligt, thi det vilde ikke kunne støttes paa nogen som helst Maade med rimelige Grunde. Jeg tror, at vi langt rigtigere kom til Maalet ved at sige, at vi alle sammen for en stor Del ere Skyld deri. Det begyndte med den noksom bekendte smukke Plan om Statskassens Tønning, en Plan, som stod i nær Forbindelse med de provisoriske Overgreb, Landet havde været Genstand for, og som hvilede paa den simple og meget let for-

staaelige Grundsætning, at hellere end at Pengene skulde rulle til provisoriske Fæstningsforanstaltninger og lignende burde de gaa til humane og almennyttige Formaal. Det var omtrent den Tanke, der besjælede Folketinget, da man i Slutningen af 80erne slog ind paa at tømme Statskassen. Jeg sad allerede den Gang i Tinget og mente ogsaa, at der ikke var saa lidt i denne Betragtning, og vist de allerfleste af os, der sad her i Tinget den Gang, have haft den Mening. Men en Ting havde man ikke Øje for den Gang, og det var den daarlige pædagogiske Virkning, som dette havde paa Folketinget. Det blev slet oplært derved. Den gamle Sparsommelighedssans, som ikke uden Møje — det er altid vanskeligt at staa mod de Krav, som fremkomme saa fra den ene saa fra den anden Side — var oparbejdet af de gamle Bondeførere som J. A. Hansen, Balthasar Christensen og Tscherning og ligeledes af det daværende Højreparti, Monrad og Fenger, der i saa Henseende næsten vare lige saa ivrige, svandt som Dug for Solen under de ny Bestræbelser for Statskassens Tønning. Da vi naaede saa vidt, at Provisoriregimentet forsvandt og Folketinget fik Fornemmelsen af, at der ikke blev givet Penge ud uden dets Samtykke, saa var man kommen ind paa den ny flotte Sædvane, og saa bleve Pengene ved at rulle. Det var dog ikke blot dette, der var Grunden. Der er ogsaa andre og dybere Aarsager, navnlig den, at vi i en Række af Aar have haft meget svage Regeringer. Den estrupske Regering var i sine sidste Aar allerede en svag Regering med forskelligartet krydsende Strømninger inden for sin egen Midte, og dets Tilhold i Landstinget begyndte at svigte. De følgende Regeringer, den Reertz-Thottske, den Hørringske — ikke at tale om den Sehestedske — vare endnu svagere, ingen af dem havde noget fast Tilhold nogetsteds, men de maatte — om jeg saa maa sige — plukke sig deres Tilhold sammen, vinde sig Venner saa det ene, saa det andet Sted. Hvis man ikke vil misforstaa Udtrykket, som ikke skal rumme noget som helst onskabsfuldt, kunde jeg sige, at saadanne svage Regeringer meget let komme ind paa at vinde sig Venner ved det urette Mammon og vinde Støtte ved at imødekomme Ønsker, der fremkomme snart hist og snart her fra, uden at betænke, at det summer sig op og til sidst bliver til saa meget, at det ganske simpelt bliver en uholdbar Statshusholdning. Over